

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

15. september 2008

Komiteprocedure

/OEKO-FT

Kommissionens udkast til direktiver om tilpasninger af bilagene i direktiv 2006/48/EF og direktiv 2006/49/EF for så vidt angår tekniske bestemmelser om risikostyring i kreditinstitutter m.v.

Resumé

Forslaget omhandler tekniske ændringer af regler for kreditinstitutvirksomhed som led i EUs køreplan for opfølgning på den finansielle uro.

1. Baggrund og indhold

Som følge af udviklingen og uroen på de finansielle markeder siden sommeren 2007 fremlagde ECOFIN i oktober 2007 en køreplan, der igangsatte en række omfattende analyser og vurderinger af behovet for eventuelle justeringer i lovgivningen og de reguleringsmæssige rammer for den finansielle sektor.

Et element i denne plan er forslag om tilpasninger i de gældende europæiske regler for kreditinstitutter og investeringselskaber. Målet med ændringerne er at sikre en passende beskyttelse af kreditorenes interesser og finansiell stabilitet.

Kommissionen har bebudet et initiativ bestående af et nyt direktivforslag samt to gennemførelsesdirektiver.

Direktivforslaget, som forventes fremsat i slutningen af september 2008, vil revidere direktiv 2006/48/EF om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og direktiv 2006/49/EF om kravene til investeringselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag. Vedtagelsesproceduren vil være den fælles beslutningsprocedure.

Forslaget forventes at indeholde regler for likviditetsstyring, en revision af regler om store engagementer, kapitalkrav for securitisering, vilkår for medregning af hybrid kapital i basiskapitalen, hjem- og værtlands forhold i relation til tilsynssamarbejdsgrupper samt en række overvejende tekniske regler. Indholdet af direktivforslaget vil blive nærmere beskrevet i forbindelse med udarbejdelse af grundnotat om forslaget.

De to gennemførelsesdirektiver vil revidere hvert sit af de nævnte direktiver ved brug af komitologi procedure som vedtagelsesgrundlag for at tage hensyn til udviklingen på finansmarkederne. Komitologi-proceduren føl-

ger af artikel 5 i afgørelse af 1999/468/EF, jf. dennes artikel 7, stk. 3 og artikel 8, og bistås af Det Europæiske Bankudvalg.

Det Europæiske Bankudvalg er indkaldt til møde den 24. september 2008 med henblik på at foretage afstemning om forslaget.

Dato for ikrafttræden er sat til den 31. december 2010. Det er samme frist som for forventes for direktivforslaget, der forventes fremsat i slutningen af september. Reglerne skal være implementeret og offentliggjort senest den 31. oktober 2010 i den nationale lovgivning. I første omgang tages stilling til de regler, der ændres ved komitologi-procedure.

De tekniske ændringer omfatter dels rettelser af egentlige fejl i de oprindelige direktiver, dels justeringer på områder, hvor Kommissionen har fundet, at de oprindelige direktivbestemmelser har været for restriktive eller begrænsende eller for lempelige eller på anden måde mangelfulde på afgrænsede tekniske områder.

Den største samlede ændring vedrører reglerne for securitiseringer¹ (en type frasalg af engagementer - fx lån), hvor der foreslås følgende ændringer med henblik på at justere for mangelfulde eller for lempelige regler:

- Institutter, der overfører kreditrisiko på eksponeringer gennem securitiseringer til tredje part (eksponeringsleverende institutter), skal have interne politikker og økonomiske incitamentsordninger med henblik på, at instituttet baserer sin kreditgivning vedrørende de omfattede eksponeringer på sunde og veldokumenterede kriterier. Navnlig skal instituttet, afhængigt af den konkrete securitisering, overveje at
 - udvælge eksponeringerne, der skal securitiseres, tilfældigt fra en pulje af eksponeringer, som kontraktligt er fastsat til at være mulige kandidater til securitisering, eller
 - beholde en vis mængde securitiseringspositioner i securitiseringer, hvor instituttet er et eksponeringsleverende institut.

Eksponeringsleverende institutter skal oplyse investorer i securitiseringen om de politikker instituttet anvender med henblik på at sikre, at kreditgivningen vedrørende de omfattede eksponeringer baseres på sunde og veldokumenterede kriterier. Investorerne skal have oplysning om, hvorvidt, og i givet fald i hvilken udstrækning, det eksponeringsleverende institut samt andre institutter, der

¹ Ved securitisering forstås en transaktion, hvor kreditrisikoen ved et engagement eller pulje af engagementer opdeles i segmenter, hvor betalinger i tilknytning til transaktionen afhænger af udviklingen i engagementet eller puljen af engagementer, og hvor segmenternes indbyrdes stilling bestemmer fordelingen af tabene i transaktionens løbetid

er medvirkende til etableringen af securitiseringen, forpligter sig til løbende at opretholde en økonomisk interesse i securitiseringen.

- Krav til politikker og forretningsgange for kreditinstitutter, der kun er investorer i relation til securitiseringer, således at det sikres, at det økonomiske indhold af transaktionen fuldt ud afspejles i instituttets kreditvurderings- og kreditstyringsproces.
- Krav om løbende information fra kreditvurderingsbureauerne vedrørende udviklingen i de securitiseringspositioner, som de har ratet og betydningen heraf for deres rating.
- Institutter kan undlade at kapitaldække securitiserede eksponeringer, hvis der er sket en betydelig risikooverførsel. Der indføres i direktivet en nærmere specificering af, hvad der skal forstås ved kravet om en "betydelig risikooverførsel". De kompetente myndigheder kan i konkrete tilfælde træffe afgørelse om, at væsentlig risikooverførsel ikke har fundet sted.
- Bortfald af særlige fordelagtige beregningsfaktorer i relation til likviditetsfaciliteter med en restløbetid under et år og likviditetsfaciliteter, der kun må trækkes i tilfælde af et omfattende markedsammenbrud.

Blandt øvrige større ændringer kan fremhæves:

- Øgede oplysningskrav under søjle 3 (markedsdisciplin i Basel II reguleringen) for institutter, der anvender interne modeller på markedsrisikoområdet (VaR-modeller).
- Større mulighed for at medregne effekten af sikkerhedsstillelse i form af andele i kollektive investeringsordninger (fx investeringsforeningsbeviser).
- Ændrede krav i relation til medregning af sikkerheder i livsforsikringsordninger, således at der i større udstrækning tages hensyn til de underliggende investeringer i ordningen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen fremfører, at skabelsen af det indre marked, hvor sparene nyder beskyttelse, og hvor beslægtede institutter kan konkurrere på rimelige, ensartede vilkår, er mål, som kræver, at der indføres mindste fælles reguleringsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber, uanset hvor i Fællesskabet disse har fået tilladelse.

Eftersom målene bedre kan gennemføres på fællesskabsplan, kan Fællesskabet i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i henhold til Traktatens artikel 5 vedtage bestemmelser herom. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet i henhold til samme artikel går dette direktiv ikke længere end nødvendigt for at nå disse mål.

Der er tale om to gennemførselsdirektiver, hvortil der allerede gælder fællesskabsretligregler på området. Det er den danske regerings foreløbige vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da ensartede konkurrencevilkår i EU samt øget grænseoverskridende konkurrence fordrer fælles regler.

4. Gældende dansk ret

Direktivforslagets område er reguleret i bekendtgørelser og vejledninger til lov om finansiel virksomhed.

Ændringerne er reguleret i bekendtgørelse udstedt i medfør af § 143, stk. 1, lov om finansiel virksomhed og vejledninger udstedt i medfør af § 71, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring og drøftet på EU-specialudvalget for den finansielle sektor den 5. september 2008. **Dansk Aktionærforening** har efterfølgende fremsendt følgende bemærkning til de tekniske ændringer: Dansk Aktionærforening lægger vægt på, at finansielle virksomheder udvikler og kvalitetssikrer deres risikostyring, deres interne rapportering, politikker og forretningsgange og den rapportering, der foretages til tilsynsmyndighederne.

Det er i denne sammenhæng af stor vigtighed at, også offentligheden og investorerne får bedre information om de enkelte finansielle virksomheders risici end tilfældet er i dag.

Dansk Aktionærforening finder det rigtigt, at justere de to direktiver på baggrund de erfaringer der har været gjort på de finansielle markeder i det seneste år.

Dansk Aktionærforening lægger vægt på, at det ikke blot er ”investorer i securitiseringen” der skal have oplysning om de politikker instituttet anvender; også offentligheden og de, der har investeret i instituttets aktier og obligationer skal have oplysning.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen støtter de foreslåede ændringer

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

De foreslåede tekniske ændringer vil kunne gennemføres ved ændring af bekendtgørelse udstedt i medfør af § 143, stk. 1, lov om finansiel virksomhed og vejledninger udstedt i medfør af § 71, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed.

Forslaget kan have statsfinansielle konsekvenser for Danmark som følge af øgede krav til tilsynet. Udgifter af tilsynsvirksomheden dækkes af finansielle virksomheder under tilsyn.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

På nuværende tidspunkt eksisterer der en del usikkerhed om de samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget.

Ændringerne vil bidrage til at sikre finansiel stabilitet og fremme integrationen af det europæiske bankmarked gennem krav til risikostyring.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

De foreslåede ændringer stiller øgede krav til de administrative systemer i institutter, der er involverede i securitisering af eksponeringer, samt endvidere til institutter, der investerer i securitiseringspositioner.

Endvidere stilles der øgede krav om oplysningspligt til institutter, der benytter interne modeller på markedsrisikoområdet, og til institutter, der securitiserer eksponeringer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.